

REDACTIA

Ar. A. Deák Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor
pe 1/2 an 10
pe 1/4 an 5
pe o lună 2
N-rii de Duminecă pe an
4 coroane.

Pentru România și străinătate
pe an 40 franci.

Manuscrise nu se înapoiază.

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-utca nr. 20

INSERTIUNILE:

de un sir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Scrisori nefracate nu se primesc

Care-î adevărul?!...

O discuțiune interesantă s'a produs zilele acestea în presa maghiară. E vorba anume de învinuirea gravă ce s'a ridicat în ședința dela 30 Septembrie a Dietei maghiare, când un deputat kossuthist a zis:

— După-ce țeara a sucumbat la Mohács, un eranie a grăbit iute la Madrid, unde Carol V. împărat german și rege spaniol, aștepta să-i cadă Ungaria în poală, ca o pomă coaptă. Și numai de cât a și început *corumperea*. Rotul de frunte îl ducea Podmaniczky István, episcopul de Nyitra, care mâine cu un an încoronase pe Zápolya János, și jurase credință, ceea-ce nu-l împiedică să încoroneze peste un an și pe Ferdinand, cu coroana pe care a pus-o la dispoziția Dinastiei păzitorul de coroană Perényi Ferencz, se înțelege: *mitul* bine și el... Ce fel de fidelitate a fost asta, întreb Onor. Dietă, pe care Coroana n-avea pe bani, dându-i averi și tolerând păcate și-a putut-o asigura?...

De, așa-e. Am putea să întrebăm și noi, că ce fel de fidelitate a fost asta! Ear răspunsul ar fi defavorabil în primul rînd pentru neamul unguresc, care la momente mari chiar, a fost condus de bărbați capabili să vină țeara.

Dar nu de trecut este vorba. Ci discuției «Budapesti Hirlap» încearcă să ardea altă direcție.

Distincț scriitor Dr. Jancsó Benedek susține anume, că nu din interese mărsave au vîndut strămoșii țeara, ci din înalte considerațiuni politice s'au dat cu Austria. Au vîndut anume, că este de ales între apusul cult — reprezentat prin Austria — și orientul barbar — reprezentat prin Turcia... Și erau mari diplomați Podmaniczky, Perényi și tovarășii. Ei au înțeles că Ungaria numai cu apusul cult se poate feriți. Căci dacă ar fi fost vorba de bani, d'a se vinde, ar fi găsit cumpărători mai bogăți de cât calicii de austriaci: pe Turci, cari aveau bani berechel...

Asta una la mână. A doua: dacă într'adevăr legătura dintre aceste state ar avea *corupția* ca fundament, în decurs de veacuri s'ar fi găsit Unguri virtuosi cari să rupă o asemenea alianță.

Așa raționează dl Jancsó, pentru a slabi efectul acuzei ridicate la 30 Sept., acuza pe care opoziția a primit-o cu aplauze, ear marele istorician maghiar Thaly a mai agravat-o, spunînd: «*Cunoaștem și lista că cine cât a primit...*»

Cu toată raționarea ad-hoc a d-lui Dr. Jancsó, rămîne dect în picioare faptul că patrioții dela 1526 s'au lasat mituiți.

Cât despre urmașii lor, earăși să fim drept: oare nu s'a găsit de cel cari au luat arvună dela Turci? După Mohács și până la 1866, istoria neamului unguresc nu ne prezintă oare un tanț de conspirațiuni în cari cei virtuosi voiau să desfacă alianța cu Austria pentru-că așa ziceau, jurau chiar, că de peste Leitha vin toate nefericirile ear alții, mai slabi, dela Turci așteptau unii corană, alții moșii întinse! Toköly nu ajunsese oare să stăpânească jumătate țeara? Rákoczy dacă nu avea să se bală cu oștirile austriace, nu ajungea oare rege al Ungariei? Și chiar Kossuth, incarnațiunea simțirii ungurești, nu aju-

tat de Ungurimea întreagă delronase pe Habsburgi?

Chiar azi, de s'ar face un plebiscit, nu Ungurimea întreagă s'ar declara pentru desfacerea de Austria?

Și s'ar desface — s-o spunem sincer — tot din motivele *egoiste* cari i-au călăuzit pe cei dela 1526: să poată stăpâni așa zicînd *necontrolați și negenați*, să dispună peste toate bunățile țerii, să ne robească *absolut pe noi, naționalitățile*, lucru ce nu-l pot face cîta vreme din Austria vine ordin ca cel dela Chlopy.

Dinasticii sunt deci șovinisti numai cîta vreme interesele lor stăpînesc asupra tuturor celorlalte. Indată ce e vorba de coalisiuni de interese, îi vedem doar: amenință Coroana, nu dau dare, nu soldați, ci ei cer ca totul să se plece *înaintea intereselor lor speciale*. În dect la legătura cu Austria numai cîta vreme sub umbra Coroanei și în virtutea dualismului pot să-și satisfacă ambițiuni vane și interese egoiste. De triumful unor idei apusene — cum ar vrea să presinte Dr. Jancsó lucrurile — nici vorbă, căci nu e azi un singur Ungur care dacă *n'ar împiedica Austria și Coroana*, să nu desființeze tot ce s'a făcut europeanesc la 1867: legea de naționalități de pildă, și să nu facă o lege prin care pe noi, nemaghiarii să ne desbrace de ori ce drept constituțional...

Asta-î adevărul scos din istorie și din puterea evenimentelor ce se succed. Nici o sofismărie nu pot să slăbească acest adevăr, ear Coroana și naționalitățile vrînd nevrînd trebuie să tragă consecuențele din logica acestor întimplări.

Intrevederea dela Mürzsteg. Din parte autorizată se comunică despre visita domnitorilor la Mürzsteg și despre sfătuirile celor două ministrii de externe, că s'a referit *exclusiv* la relațiile din Balcani. Contele Lamsdorf și contele Goluchovsky s-au continuat sfătuirile de unde le-au întrerupt în anul trecut și fondul conferenței a fost planul de reformă, pe care l-au stabilit împreună și l-au înaintat țarului. Resultatul consfătuirii celor două bărbați de stat se va aduce cînt de curînd în publicitate în formă corîspunzătoare.

Lealitatea maghiară. Organul din Arad al kossuthistilor spune că după ce s'a cetit la clubul kossuthist telegrama lui Klofác care-î îndeamnă la alianță, un kossuthist striga în aplauzele generale:

— Să mergem la Praga, căci o să ne primească iluminînd și cu musică. Să demonstrăm în contra germanismului, în contra lui Körber și în *contra Austriei*. Ajutorul trebuie căutat acolo unde ni-se ofere bucuros.

Același ziar ne asigură că un *poporal* a zis:

— Acum ear am ajuns ca atunci cînd trebuia să alegem între Nemți și Turci. E întrebarea acum cu cine să ne aliam: cu Slavimea ori cu Nemții? De oare-ce vedem că Nemții sar asupra noastră, vor să ne răpească drepturile și limba, trebuie să ne alipim Slavilor. E de ales între Impăratul Germaniei și între Țarul Rusiei!...

Noi punem o singură întrebare: Ce ar face procurorii maghiari dacă un ziar român și peste tot, un Român oare care ar propaga ideia să ne dăm cu Țarul? Nu ar infunda temnița cu noi?

CRIZA.

Khuen la M. Sa.

Luni contele Khuen a fost primit la orele 10 în audiență de M. Sa. Audiența a ținut o oră și un sfert. Se pare însă că nu s'a luat hotărîre definitivă, cel puțin Khuen așa a spus mulțimit de ziaristi cari îl asaltaseră în palatul din Bankgasse.

O telegramă sosită la Arad azi (Marți) noapte vestește însă următoarele:

M. Sa a însărcinat pe contele Khuen și a treia oră cu formarea cabinetului. Fostul primministru a căutat să decline dela sine înalta onoare și încredere, arătînd greutățile ce întîmpina. M. S. însă a stăruit pe lângă hotărîrea de a-l menține ca primministru. Hotărîrea definitivă se va lua însă numai în audiență de azi.

Cert e, că dacă M. Sa ar vrea să însărcineze pe altul cu această misiune, s'ar fi luat deja dispozițiuni să fie invitați la Viena cânt-va bărbați de stat. Până acum nu se știe însă că vreunul să fi fost avisat.

M. Sa supărat.

M. Sa nu face de loc taină din supărarea mare care l'a cuprins din cauza celor petrecute în Ungaria și accentuează tot mai mult că singură politica unei așa zise «mîni de fer» poate face rînduială în țeară.

Tocmai de aceea între bărbații politici mai serioși din Budapesta e mare agitația și îngrijorarea.

Disolvarea parlamentului nu mai poate întîrzia, căci dacă într'adevăr Khuen rămîne primministru, în Dieta actuală el nu poate intra de cât cel mult să citească actul de disolvare a dietei ori amânarea Dietei pe timp nedeterminat: până să prepare alegerile. Dieta s'ar mai convoca apoi pentru a asculta actul de disolvare.

Românii să se prepare ca și cînd peste o lună ar trebui să între în lupta electorală.

Un triumvirat puternic.

În numărul din urmă al revistei politice «Jövendő» a apărut un articol în care între altele se scrie:

Și împăratul Vilhelm, marele cunosător de oameni, a făcut totul, să câștige simpatia lui Francisc Ferdinand, atingînd cea mai sensibilă coardă a inimii moștenitorului de tron. E cunoscut, că moștenitorul de tron, care-și adoară soția, se bucură nespus pentru ori-ce distincțiune ce i-se face prințesei de Hohenberg din partea curții, ceea-ce eticheta abea concede. Acum, la dorința hotărîta a împăratului Vilhelm, a fost un prînz intim în Augarten, la care a luat parte și principesa de Hohenberg, pe care împăratul Germaniei așa zicînd a copleșit-o cu atențiunile sale. Ear cînd a făcut vizită în palatul Belvedere, a predat stăpînei casei un *suvenir* de tot gingaș: un portret mare care reprezenta pe împărăteasa Germaniei cu copiii și pe care împărăteasa Germaniei a scris o dedicație plină de iubire și căldură. Ear împăratul a

cerut pe seama împărătesei fotografia perechei moștenitoare de tron și a copiilor lor, asemenea cu dedicație.

Se zice, că împăratul Germaniei a căutat să câștige simpatia moștenitorului de tron Francisc Ferdinand, fiind-că acesta are mare influință la țarul Rusiei, cu care e în legături de prietenie intimă. Moștenitorul de coroană și țarul Rusiei au legat prietenie în 1902 în luna Februarie, cînd principele de coroană Francisc Ferdinand a stat aproape o săptămîna în Petersburg. Pe țarul și pe principele de coroană i-a apropiat religiozitatea. Deși îi desbină aceori deosebirea între biserica rom.-catolică și gr.-orientală, credința în Dumnezeu și lui Cristos și cultul fecioarei Maria, a legat strîns sufletele lor. Religiozitatea lor adîncă îi face să aibă aceiași concepție despre lume și miile de miserii ale secolului nostru le atribuie necredinței. Sunt în corîspundență și se roagă unul pentru altul. Am auzit că principele de coroană, care cu câte-va luni înainte s'a dus cu soția lui în peregrinați la Maria-Zell, a încunoștințat telegrafic pe țarul, care atunci era cam bolnav, că s'a rugat pentru el.

În asemenea relații e principele de coroană Francisc Ferdinand cu cei doi domnitori mai puternici ai Europei, caror — după calculi omenești — odată le va fi contemporan. Că și această împrejurare îi asigură moștenitorului de tron o autoritate mare, e clar, dar la aceasta se mai adaogă, că regele dela izbucnirea crizei maghiare încoace se lasă tot mai mult influențat de el.

Două împărați puternici și un moștenitor de tron, personalitate marcantă, sunt deci în strînsă prietenie. Toți trei bărbați religioși, și toți trei, spun ziarele maghiare, sunt contra pretențiunilor naționale maghiare. Oare nu se întrebă nici un Ungur mai cu scaun la judecată: de ce trei împărați reprobă campania actuală maghiară? Și nu vor Ungurii cu nici un chip să tragă consecuențele din acest fapt?

Klofác și Polónyi.

Klofác e cunoscut deja de pe vremea obstrucțiunii de sub Baden, cînd un deputat român i-a tras o palmă încît bietul cel (deși e atlet!) a căzut amețit... Acum conduce pe Cehii radicali.

Cât despre Polónyi, cine să nu cunoască trista și hațlia celebritate?

Ear împreună ajung aceste nume în urma telegramelor pe care Polónyi o adresase mai zilele trecute Slavilor radicali, solicitînd ajutorul lor împotriva Nemților îngâmfati.

Klofác răspunde acum, din Pilsen.

Fată ce î opime lui Polónyi și celor d'o pămîră cu el:

«Imi exprim eu și tovarășii mulțumita mea ferbinte pentru-că ați recunoscut unde-s asazinii D Voastră și ai nostri. Nu slăbiți, ci duceți până în sfîrșit lupta împotriva oprîmării nemțești, în contra căreia pe D-Voastră numai Cehii vă pot apăra. Armata este instituțiunea care are ca țintă să ne maghiarizeze. Ear Körber este tipul tuturor ticăloșilor și josniciilor. Alungarea acestuia să fie ținta D-Voastră și a noastră».

Acum de nu va cădea Körber și nu se vor acorda Ungurilor concesii naționale, apoi nici-odată!

Plecarea țarului.

Viena 4 Oct.

Trenul care ducea pe împăratul, pe țarul Rusiei și pe principele de coroană Francisc Ferdinand, și suita acestuia a sosit în gara de Sud din Meidling la ora 4 și 50 minute, unde așteptau membrii marelui deputați ruse. După-ce împăratul s'a dat jos din tren, a ținut un cercle mai lung. Țarul Nicolae a conversat mai multă vreme cu prin-

cipele de coroană Francisc Ferdinand și cu contele Golchovszki ministrul de externe, pe când regele nostru, s'a întreținut cu suita rusească și cu ministrul Lamsdorf. Țarul Nicolae s'a apropiat apoi de regele nostru, domnitorii și-au dat mâna de mai multe ori, iar regele nostru l'a petrecut pe țarul până la vagon. După-ce țarul s'a urcat în tren, a deschis geamul dela vagon și a continuat conversația cu regele nostru și cu principele de coroană Francisc Ferdinand, până când trenul a plecat spre Darmstadt.

Noua scriere a Carmen Sylva.

Suntem în fericita ocazie de a anunța publicului pentru a doua oară apariția unei noi lucrări literare a Majestății Sale regină-poetă „Carmen Sylva”.

Noul volum de nurele este intitulat: *În lunca și este dedicat artistului favorit al Majestății Sale, Enescu.*

Presă străină se pronunță în chip entuziast despre noua lucrare. Opul este împodobit cu tablouri colorate după originalele renumitului pictor Grigorescu.

Un distins critic german salută această operă prin cuvintele următoare:

„De mulți ani n'a mai scris Carmen Sylva nici un roman sau nurele, și aproape se părea că ar fi roit să se dedice tot mai mult și mai mult studiilor științifice și filosofice: când eală că sosește de odată această povestire plină de romanticism, plină de poezie și de simțire, o idilă cu un efect așa de puternic, plin de vrajă și totuși așa de nara și de blajină, în cât captivează cu totul pe cititor și acesta nu poate să se sustragă unei puternice emoțiuni.

„Povestirea despre Soare și Evanghelie și despre iubirea lor nesuferită de oameni se poate pune alături de cele mai minunate creații poetice din literatura universală.

„Ea mișcă cu atât mai mult inimile, cu cât însuși Carmen Sylva spune în prefață: „Această istorioară este adevărată și s'a petrecut astfel, cum este povestită”.

Ce cred Englezii despre Unguri.

În Londra s'a lansat din partea unei bănci engleze o circulară, în care între altele se zice:

„Am stral câte-va săptămâni în Austria și am adus cu noi convingerea, că trebuie să ne scăpăm de valorile ungare.

În toate timpurile Ungaria a fost țara trucerilor. O față pompoasă cu tot atâtea hipoteze câte țigle pe coperis: statul imprumut, orașele imprumutate, comitatele imprumutate, particularii imprumutați și pentru a plăti toate aceste imprumuturi, există două articole de export: cerealele, cari nu aduc nici un profit, și scrisurile fonciare, pe cari le vârsă în Franța și Elveția, dând proviziunii mari mijloacelor.

DISCUȚIUNI.

(Urmare și fine).

Deosebirea numai este, că astădată aceste planuri se pun în activitate cu alte mijloace și sub altă formă.

Astăzi congregațiunea de propagandă fide nu mai trimite teologi străini în reședința Metropoliilor române, ci îi formează de-a dreptul din tinerii români duși din cea mai crudă etate la Roma, și acolo îi prefăc în adeverați misionari pentru poporul românesc.

Astăzi opera călugărilor franciscani și dominicani o continuă acești adepți sub forme acoperite. Ei apar ca istorici, ei ne vorbesc de pe catrede de consanguinitate cu Români, de credința și susținerea Papei, de dispreț față de instituțiile vechi bisericești și de ura contra bisericii ortodoxe.

Astăzi nu mai sunt călugării străini din veacul XVIII, ci elevii români ai școlilor de propagandă, cari vin să tăgăduiască drepturile istorice și canonice ale Metropoliilor române din Alba-Iulia.

Dar este trebuința să cunoaștem mai întâi însuși spiritul și ideile cari însuflețesc o scriere cu dorința de a fi premiată de Academia Română, această înaltă instituțiune, menită a supraveghea unitatea de neam și de cuget a Românilor. Este destul a ceti începutul și sfârșitul scrierii în chestiune spre a vedea ce voește autorul:

În Austria dela împărat până la țaran s'au săturat de apucăturile ungurești și vor închide frontierele pentru cerealele ungurești, ceea-ee va avea ca efect respingerea scrisurilor fonciare. Firește, Ungurii cu un dispreț al faptelor concrete și cu talentul ce-i caracterizează de a răspunde tocmai împotriva, susțin contrarul.

Dacă li-se spune: „N'aveți căi!” ei răspund:

— „Da, însă pământul nostru este așa de fructifer”.

Sau: „aveți datorii multe”: ei răspund:

— „Ungurii sunt un popor viteaz”.

În sfârșit, dacă-i spuți unui ungur, că nu poți dormi bine, dacă bea seara cafea, el îți răspunde:

„Da, însă este și mai greu a avea cafea când dormi!”

„Pester Lloyd” spune, că firma engleză este secundată de firmele germane precum și de foile austriace și germane. Urmările?... Treaba obstrucționistilor.

Achitare publică.

II.

Ca să se poată vedea mai limpede întreaga stare lucrului, — apoi să se vadă, — ce anume am cerut eu dela consistoriul mitropolitan, cât de justă era această cerere, dau aici textul protestului meu din 5 Decembrie 1902, adresat Venerabilului Consistor mitropolitan. Și așa cred că cu aceasta ne-am lămurit față de toții oamenii nepreocupați și cugetători, ori care ar fi apoi urmările acestei urite afaceri:

Prea venerat Consistor mitropolitan!

Prin bunăvoința prea sfințitului Episcop Nicolae Popea al Caransebelui înaintasem la 15/VII a. c. protest în contra ilegalității, ce s'a săvârșit asupra-mi la 24 Iunie a. c. prin aceea că — fără nici un motiv legal, fără nici o culpă dovedită și fără nici o procedură juridică — am fost scos cu forța din oficiul meu de paroh și protopresbiter și spoliat de toate drepturile mele garantate prin lege.

După-ce la acest protest nu am primit până azi rezoluțiune, ci am aflat numai din ziare, că — neconstituind el „recurs”, „apelat” — nu s'ar fi pertractat în merit; — mă ved necesitat a da în cauză următorul:

Non protest.

Recurs să face în sensul legii în contra de deciziuni, iar apel în contra de sentințe, atunci când aceste sunt aduse din partea urii lor administrativ — judiciar în deplină competență — și pe lângă observarea formelor juridictionale prescrise de lege.

Remediile aceste de drept le caută un om atunci, când i-se dă posibilitatea și timpul prescris de lege în acest scop; nu mai are însă apelata nici un înțeles atunci, când ilegalitatea s'a și executat momentan și anume în modul cel mai abuziv.

Remediile aceste de drept le caută un om numai atunci, când reclamă pentru sine o schimbare mai favorabilă a unei deci-

siuni s'au sentințe neexecutate, arătând la momente pe cari forul inferior nu le-ar fi considerat îndeajuns, ori chiar de loc; — nu mai au însă nici un rost, când ilegalitatea cu toate consecvențele sale s'a consumat.

Destituirea mea fără nici o procedură și fără nici o culpă nu are nimic pentru sine din toate acele atribute ale legalității, ci este și rămâne un abus criminal.

În contra acestui abus, care pune o rușinoasă cunună pe multe alte fapte abuzive ale unor organe din guvernamentul bisericii arhidiecezane, eu care în decursul serviciului meu am resimțit zilnic loviturile lor, care cu ani înainte dorisem a eși în mod cinstit din legătura cu acești oameni, dacă nu ași fi fost împedecat la aceasta tot prin ei; — între altele, prin concludus Consistorului arhid. plenar din 12 August 1900 nr. 7350, care s'a adus, dar nu s'a efectuat, — chiar adecă dacă mi-s'ar fi dat puțința, — nu trebuia să apelez.

Din contră — pe cât timp dăinuiesc aceste stări de lucruri — eu nici nu aș putea să-mi recup postul răpit și deci apelata, încât privește persoana mea, nu ar avea nici un sens.

De aci însă nu urmează, ca eu să nu fiu deplină satisfacție pentru nedreptățirea, ce mi-s'a făcut.

Această satisfacție pentru mine, această retorsiune pentru legea adânc violată, această ocrotire a prestigiului bisericii, o am căutat prin protestul amintit întâiu și mai întâiu la Venerabilul Consistor mitropolitan, ca la supremul for administrativ, ca la supremul paznic al dreptului în biserică, — dar nu voi curma a o căuta pe toate căile legale.

Destituirea mea dela oficiu cu nemaș auzitele-i apendice, ca:

a) desbrăcarea de caracterul oficial preotesc;

b) răpirea dreptului la pensiuie și chiar la exontetarea, cu doi ani mai înainte acordată;

c) spoliarea de dreptul intrinsec al calificațiunii mele legale și proprii individuale prin răpirea dreptului „de a mai putea ocupa oficiu în biserică”;

d) spoliarea de dreptul înăscut fiecărui român și ortodox prin excomunicarea „dela toate drepturile împreunate cu caracterul unui membru al bisericii” etc. etc... este cum se poate vedea deja la prima privire, un nemaș pomenit și cu nici un cuvânt calificabil abus de putere, un făt urit al patimilor cu totul orbite de dorul de răsunare; — o fărădelege, ce nu are nimic a face cu judecătura, ci trece peste toate marginile de competență și lege.

Și când acest act de răsunare se face fără observarea formelor juridictionale prescrise de lege, adecă fără ascultarea nedreptății, cercetarea dovezilor, pertractarea, excludere a acestor remedii — atunci el devine o eclatantă tăvălire și derisiune a dreptului, o criminalitate, căreia nu i-s'a dat nici barem apariția legalității.

Asemenea apertă fărădelege, care pe de asupra se mai și execută momentan și tot în modul cel mai abuziv, nu se poate apela, ci ea se întimpină cu disprețul cu-

„Până acum tott istoriograful român — cu excepțiunea d-lui N. Iorga — au știut însira o multime de metropolii în Alba-Iulia începând din anul 1348 până în 1585. El au urmat fără critică seria aceea de archiepiscopi, care mai întâiu a compus-o Samoila Clain. Trebuie însă sa recunoaștem adevărul, că nu se poate aduce nici un singur document care să adeverească, că vre-unul dintre arhierii înșirați între 1340 și 1585 ar fi avut reședința în Alba-Iulia, și după părerea noastră nici nu se va putea aduce astfel de documente nici odată pentru perioada dela 1348 până la 1556, deoarece-ee cât timp în Alba-Iulia a existat un episcop puternic romano-catolic, care odinioară avea jurisdicțiune și în Muntenia, și cât timp religiuina grecească în Transilvania adese-ori nu era nici măcar tolerată, a fost cu neputință înființarea unei metropolii în Alba-Iulia”

Eată apoi concluziunile autorului (pag. 146):

„Așa numita Metropolie a Belgradului n'a existat înainte de 1509, iar înainte de anul 1556 n'a existat nici măcar o episcopie, care să se fi estins preste tot teritoriul locuit de Români.

„Cea dintâiu episcopie a tuturor Românilor din Ardeal nici n'a fost ortodoxă în însemnarea de astăzi, ci în însemnarea de pe timpul dominațiunii calvine, adică calvinească.

„Numai când principele catolic Stefan Bathory, la insistința unei domnițe române

venit, iar făpturii ei să trag înaintea barierei legale ca tott făcătorii de rele. Protestul acesta e-te însă chiar și punct de vedere formal egal cu „cererea de nulitate” usitată în România, s'au cu „semisegi panasz”, usitat la noi — și numai perversitate face cel ce să acata de cuvânt, desconsiderând fondul.

Nu pot fi apelate asemenea criminalități, ci ajunge dacă se aduc la cunoștința forului de revizie, pentru-ca ele ex officio să fie cercetate și îndreptate.

Pentru-că:

1. Pe cât timp mai credem în existența bisericii pe base legale, trebuie să vedem, că atari abuzuri nu pot proveni dela un consciu for superior al bisericii, ci numai dela singuratic organe nesocote.

2. Pe cât timp mai credem în existența bisericii pe base legale, nu se poate nici cugeta, ca un guvernament al unei provincii bisericești, cum Consistorul din Sibiu este, să destitue pe un protopop, fără a-l fi ascultat și dovedit de vre-o faptă rea, — din oficiu său, care nu era în dar căpătat, ci prin concurs public, pe baza calificațiunii proprii și prin sufragiu constituțional câștigat; — oficiu ocupat în baza legii, asupra căruia iarăși numai legea dispune; — ci din contră trebuie să se creadă și să se vadă, că atare abus ar fi comis numai de singuratic, cari nu pot avea loc în guvernamentul bisericii, fiind-că nu știu să respecte legea.

3. Fară de a ne teme serios de tota descompunere a bisericii — nu se poate nici cugeta, ca un for administrativ, care de altfel nu are nici un fel de jurisdicțiune canonică sacramentală, să desbrace pe un protopop neascultat și nedovedit de vre-o faptă rea, de darul și caracterul său sacramental preotesc, care era canonicitate pus în trinsul și nedesparibil împreună cu ființa sa, ci trebuie să se vadă și să se creadă, ca atare abus pot comite numai oameni, cari du pot da — și prin urmare nu pot lua dela nimeni „dar”.

4. Nu se poate nici cugeta, ca un consistor bisericesc să despoate pentru totdeauna pe un protopop de caracterul său înăscut de membru al bisericii, ceea-ee este egal cu anatemisarea și excomunicarea, — ci trebuie să se vadă și să se creadă din contra, că atare curată nebuție pot decreta numai oameni singuratici, cari în faptele lor nu mai au drept calauz nici un genic mintea.

5. În fine nu se poate nici cugeta, că o autoritate superioară bisericească ca atare, să hatjocorească prin un abus atât de înfricoșat nimbul de legalitate al bisericii proprii, expunându-o pe aceasta la osanda lumii nepreocupate, cum și la pericolul de a pierde drepturile, pe cari nu le știe respecta; — ci trebuie din contră să se creadă, că numai singuraticii oameni, cari nu mai au știeală de a lumii judecată și nici un sentiment pentru binele și prestigiul bisericii, tot comite asemenea nelegiuiri.

Drept toate aceste:

Ceea-ee eu am descoperit și contra ce eu am protestat în fața Venerabilului Consistor mitropolitan nu era o deciziune

cuvântului. El au fost numai episcop, și scaunul lor din Belgrad o simplă episcopie.

„Trebuie deci să dispară nălcirea despre o metropolie în Belgrad cu 13 episcopi sufragani, autonomă, independentă și autocefală pe care ar fi îngropat-o Atanasiu cu ocaziunea încopierii legaturilor de credință și iubire cu centrul de unitate al creștinismului cu Roma”.

„Această episcopie a Belgradului n'a fost cum am accentuat, nici măcar „ortodoxă” în sensul în care o parte dintre Români de astăzi se numesc „ortodox”.

„Mai ales dela anul 1030 încoace se poate considera drept biserica grecească numai după rit, căci era calvinească în credință și instituțiuni”.

Chiar din titlul acestei broșuri se vede, că autorul scoabă metropolia Belgradului la simplă episcopie, punându-o ceva mai jos de cât unele simple episcopii mai pe jos de cât unele simple episcopii ca aceea a Vadului, a Geoginului, a Silca și legală a metropoliilor române de Alba-Iulia, se atacă maica comună a ambelor metropolii române de peste Carpați (Blaș și Sibiu), se atacă existența și legalitatea tuturor episcopiilor române de pe teritoriul Transilvaniei și Ungariei, că mâne, poimâne să vină altii și să atace legalitatea și Ungro-Vlahiei și Moldovei.

Chiar din titlul ce autorul îl dă scrierii sale, de „Vechile episcopii românești” — titlu în care Belgradul (Alba-Iulia) este pus în șirul numai al unei

judicătorească, și o infamie. Iar infamia această reclamă retorsiune, nu pentru mine, ci pentru biserică.

Sibiu, 5 Decembrie 1902. Al preaveneratului Consistor mitropolitan

preaplecător serv. N. Manegăușiu, protopop.

Anunț literar.

Comitetul Societății pentru fond de teatru român decernează un premiu de 500 lei pentru cea mai bună piesă dramatică română, originală, din cele ce se vor prezenta până la 1/14 Iunie 1904.

1. Piesa va trebui să trateze un obiect din viața poporului român ori a noastre culte, cu un cuvânt, motivul piesei trebuie să fie românesc.

2. În privința extensiunii piesei, pe cum și a genului ei (comedie, drama, tragedie, farsă etc.) nu se pune autorului nici o restricțiune.

3. Piesa premiată se va da în tipar de către Societatea pentru fond de teatru român, iar autorul va primi 50 de exemplare din piesa tipărită.

4. Manuscrisurile sunt de a se trimite, în termenul sus amintit, la dresa secretarului Societății dl. Dr. Iosif Blaga profesor gimnazial, în Brașov (Brassó).

5. Manuscrisul să fie scris clar și legibil, tot numai câte pe o foaie de hârtie.

6. Concurenții vor alătura la manuscris un plic sigilat, având pe avers titlul piesei, iar în fața sa un bileț cu numele complet și adresa exactă a autorului. Brașov, 15 28 Septembrie 1903.

Comitetul Societății pentru fond de teatru român. Virgil Onțiu m. p., Dr. Iosif Blaga m. p. v. președinte, secretar.

ANUNȚ.

Rog respectuos pe toți acei P. T. domni, cari au a espeda bani pe sama Societății pentru fond de teatru român, a se prezenta la casierul Societății de Nicolae Petru-Petrescu, care locuiește acum în „Förcs” pe Ujegyház (Szeben m.)

Tot cu aceasta ocaziune mai rog și pe P. T. domni, cari aranjază reprezentații teatrale de diletanți, să binevoiască a-mi trimite și mie o invitație tipărită ori dacă nu se tipărește invitări, a-mi comunica prin o carte postală, când s'a dat reprezentațiunea, titlul și autorul piesei jucate și numele aranjatorilor, — pentru a avea date exacte despre mișcarea teatrală dela noi.

Brașov, 3/X 1903.

Cu deosebită stimă

Dr. Iosif Blaga, secretar al Societății pentru fond de teatru român.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 6 Octombrie n. 1903.

Presă austriacă înregistrează cu deosebită plăcere apelul ce „Tribuna Poporului” a făcut către ilacii români să intre de bună voie la miliție. Astfel „Freisinger Zeitung” dela 3 Oct. înregistrează apelul la rubrica: „Din tabăra română”. „Zeit” (Nr. 341) reproducând articolul nostru, zice că „Tribuna Poporului” este „organ transilvan”.

Prima pastorală a Episcop. Dr. Vasile Hossu. Cu prilejul instalării sale în scaunul episcopesc de Lugoj P. S. Sa Episcopul Vasile adresează clerului și poporului diocesan prima sa pastorală. În partea primă pomenește de numirea și consacrarea sa de Episcop și apoi purcând din epistola Sf. Pavel către Tit. arată greutățile demnității episcopice și multe lui datorințe. Se încrede însă în ajutorul profeției „în iubirea voastră față de biserică și neam”, și le impune ca primă dorință, ca învățătura cea sănătoasă „să o păstrăm”, să ne-o proficem în sânge și apoi fără nici o temere să o propovăduim, încredințându-ne pururea, că în acest chip plinim voința marelui Dumnezeu și Mântuitorului nostru Iisus Christos. Și aceasta ca o armă puternică „contra feburilor învățături păgâne, ce încep să se răfească, și pentru-că poporul simte lipsa de religiozitate și de mângâierile ei, și dacă nu le găsește în sinul Bisericii sale, atunci le caută altă, unde ele se pot pune în prospect de profeții cei mincinoși”. Sfătuiește profeții să grăiească mai ales de tinerime și se facă, ca aceștia „să se adape la izvoarele cele limpezi ale credinței și ale moralei creștinești”. Termină cu admoniția, ca toți să fim una, să simțim una și cu inimile, dorințele și aspirațiunile tuturor să fie unite în dragostea lui Iisus Christos. („Unirea”).

Doliul național al maghiarilor în Arad. Ziua de 6 Octombrie este serbată de Maghiari ca zi de doliu; anume aniversarea executării celor 13 generali cari în 1848 au părăsit pe împăratul lor. De atunci ziua aceasta este glorificată de Maghiari și cei 13 generali trecuți de martiri și eroi ai lor. Anul acesta s'a făcut în speșă noutăți pregătiri, ca serbarea aceasta să iasă în stil cât mai mare.

În Arad s'a pus în fruntea aranjării serbării nu mai puțin decât însuși matadorul de azi al ideilor 48-iste: Barabás. Câtă decepție însă! Cu toată reclama, cu toată sforțarea, sub cele 4-5 standarde sub cari însuși au mers la statua libertății, abea câteva sute de oameni. Se urea întâiu pe tribuna o teatristă din loc care declamează. După dănsa urea tribuna redactorul dela „Függetlenség” Benedek Arpád. Pe un ton patetic s'adresează „Maghiarilor”. Un alt coleg al său urea al ziar din loc, care e cunoscut că nu simpatizează cu mercantiliștii, observă: „mai bine ar zice israelita testvérem”.

Încă o cestiune importantă istorică ținem a o aminti.

Este cunoscut că peste tot locul și în particular în Ungaria, episcopii catolice poartă titlul lor după orașul de reședință al episcopilor ori arhiepiscopilor: astfel Archiepiscopus Szigonienis, Archiepiscopus Colocensis, Episcopus Agriensis, etc. Numai Episcopul catolic din Transilvania nu poartă titlul după Alba-Iulia, ci el se numește în toate actele papale și ale regilor Ungariei numai Episcopul Ultrasilvanus sau Transilvanus. Care este cauza, care explicarea? Ea este, credem, foarte firească: fiind-că în Alba-Iulia sau Belgrad există deja o veche erchiepiscopie, cea românească, și că prin urmare catolicii se feriau a adopta titlurile unei biserici schismatice.

Scrierea d-lui Bunea venind să stărnească o cestiune de caracter religios, în momentele critice prin cari România transcarpatină trece în luptă pentru apărarea limbii și naționalității, luptă care reclamă liniștea cugetului și unirea simțimentelor; documentele aduse de canonicul metropolitan din Blaj nefacând deplină lumină asupra unor cestiuni despre cari toți istoricii și literații noștri, începând cu Samoilă Clain, se găsesc de acord: nu sunt de părere a se acorda premiul solicitat de autor pentru cartea „Vechile episcopii românești”.

În anul acesta a apărut o altă carte a d-lui Dr. Bunea: „Discursuri, Autono-

mică apoi în altele că e nefericit Maghiarul în patria sa, că trebuie să iee bețul peibegiei ca să facă loc Valachului, Sârbului, Slovacului, Neamului țării lucră și nu declamează.)

Serbarea continuă.

Alegere. Duminecă în 4 l. c. s'a ținut în Beșta mont alegerea de învățătoriu condusă de protopresbiterul tractuat P. On. Dr. Maxim Popoviciu. Au fost 2 recurenți, și s'au dat la oclăta 157 voturi; din cari dl Iosif Velcean a intrunit 117.

Și tot nu se cumințese. Ungurimea întreagă îi dă zor cu maghiarizarea naționalităților cari locuiesc la periferia țării, pe când ei n'au nici atâta putere să maghiarizeze capitala, ci după cum spun cu multă îndemnare ziarerele ungurești, aflăieri la tribunalul comerecial pertractarea s'a întru nem-țește pentru-că locuitorii de ai capitalei, cari se judecau, nu știau ungurește după cum nu știau nici cei trei experți.

Sinucidere. Era a fost găsit în pădurea Cialla de lângă Pecica cadavrul unui bărbat cam de vre-o 25 ani. În urma cercetărilor s'a constatat că e vorba de sinucidere. Pe mort îl chiamă Blasko Béla, era vâpsitor de postavuri, și locuise în Arad. Aici se îndrăgostise de o spălătoareasă, dar părinții lui, cari țin un birt mic în Giula, n'au vrut să-și dea consimțirea la această căsătorie. Blasko în durerea sa de 3 săptămâni și-a parâșit locuința și numai ieri l'au găsit mort. S'a împușcat.

Un erou. Suntem la anul 3000. Palestina a devenit țara ovreilor. Armata sionistă intră în ea pitală după o campanie plină de învingeri strălucite. Un tunar e obiectul celor mai mari distingeri: a cucurit un steag dușman.

Serbările se termină. Generalul îi ia pe tunar la o parte.

Morți-leben, acum suntem singuri! Imi poți dăra spone cum s'a întimplat istoria cu steagul.

Morți caută în jur, apoi răspunde înec: General-leben, am dat în schimb un tun.

ULTIME ȘTIRI.

Noul guvern sârb. Belgrad, 6 Octombrie. Guvernul s'a constituit astfel: Președinte de consiliu generalul Gruici, externe Andrea Nicolici, interne Stoian Protici, justiție Nicola Nicolici, instrucție Liuba Stolanovici, finanțe Milos Radovenovici, lucrări publice Vladimir Todorovici, comerțiu Todor Pechovici, resboiu colonel Andreievici.

Red. respons. Ioan Russu Șirianu. Editor Aurel Popovici-Barcianu.

Partea care privește și istoria bisericii noastre este „Autonomia bisericească” În această parte dl Dr. Bunea face bisericii noastre istorie unită. Noi nu-i facem critică, ca să nu dăm „imbolitură” bisericii unite, ci reproducem simplu câte-va șire din „Samantorul”, o revistă literală din București, la care revistă colaborează cei mai adicți amici ai d-lui Bunea. Eată șirele:

„... Adesea, în fața documentelor, insuficiente și neprecise ca mărturie, interpretarea păr. Bunea în loc de-a fi obiectivă și rezervată, din contră e prea subiectivă și alunecă prea repede spre a emite ipoteze și fapte istorice, întru susținerea cărora trebuie argumente mult mai hotărâtoare de cât cele aduse de d-sa. Așa bună oară când d-sa susține că episcopul Mateiu și Macarie de Halicie (— de pe Nistru) ar fi fost uniți cu biserica Romei; când esagerează influența bisericii calvine asupra celei ortodoxe, pe care d-sa o numește cu predilecție „slavo-bizantină” ș. a. Aci cetitoriu, care e deprins a cerne în mîntea sa ceea ce cetește, în loc de a-l înjura și de a-l numi „diletant” pe părintele Bunea mai bine ar înțelege că fie care scriitoriu ca și cetitoriu își are personalitatea sa, prin prisma căreia vede faptele și lucrurile — ceea ce mărturisesc pentru sine, însuși autorul, d-l Bunea...”

Ajunghă!

INSERTIUNI și RECLAME.

P. T.

Am onoare a aduce la cunoștința M. On. Public. că în str. Andrassy Nr. 20, palatul Fischer, în vecinătatea hotelului central, sub firma improcolată

Singer Sándor

am deschis o prăvălie de

mode pentru dame, lingerie și mărfuri mărunte.

În decursul unei activități vaste am studiat gustul distins al societății mai înalte, precum și toate inovațiile pe terenul modei și lingeriei, și mi-am aranjat apoi prăvălia pe bazele aceste.

M'am pus în legătură stabilă cu cele dintii firme din țară și străinătate, prin ce sunt în stare a pune la dispoziția marelui public mărfurile cele mai elegante și bune, pe lângă prețuri foarte avantajoase.

Când atrag atenția M. On. Public asupra acestui fapt, îl rog ca și pe viitor să binevoiască a se adresa d'adrepul la firma mea.

Activitatea mea de până acum, precum și principiile mele solide ofer garanție deplină, că mă voi ști face vrednic de încrederea publicului mare.

Cu deosebită stimă

SINGER SÁNDOR,

1071 3 25

ARAD, Andrassy-tér 20.

Până aci membru intern al firmei Roseublah H. și Comp.

Din prilejul culesului de vii

recomand din prăvălia mea de delicatose:

Șuncă de Praga, cal. l. mar și mică, slănină de carne și papricată, cârnaț afumat și crud, limbă afumată, cotlet marinat crud și fiert și salamă admirabilă;

apoi: cârnaței-Zarai, cârnaț de Paris, de sânge și ficat, pastete și alte cârnațării fine;

apoi: conserve de pești și carne, caviar de Orșova, cîaf, rom, lichioruri, țuice cognac, cașuri de desert ș. a. m.

— Vénat, pești, raci și unt. —

Decorări de blide

se primesc pentru ori-ce prilej în ezeccuție frumoasă.

ZÁRAY GÉZA,

1071 3-3

fabricant de cârnațării.

Arad, piața Andrassy 18. (Telefon 432)

COMIS!

Pentru prăvălia de băcănie, galanterie și coloniale lui Gustav Balas H. Baița lângă Deva se acceptează imediat un tiner talentat și onest, etate 20—25 ani; cei cari sunt versați în moda de bărbați sunt preferiți; concurenții trebuie să știe limba română germană și maghiară.

Concurs.

Pentru ocuparea unui post de practicant la inst. de credit „Luceafărul” în Vêrșet, să escrie concurs.

Salariu anual deocamdată Cor 720.

Petenții au să-și înainteze documentele necesare până la 15 Octombrie a. c. la direcțiunea institutului.

Postul e de a să ocupa îndată după alegere. Preferiți sunt cei-ce posed afară de limba română și pe cea germană și maghiară.

„LUCEAFĂRUL”

institut de credit și economii în Vêrșet.

4 2-4

Dr. Sterie N. Ciurcu

IX. Pelikangasse Nr. 10. — Viena.

Consultațiunile cu celebritățile medicale și cu specialiștii de la facultatea de medic, Viena.

281 szám. 1903 vhtó.

Arverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírá teszi, hogy az aradi kir. törvényszék 1902. évi V. 547/4 számú végzése következtében Dr. Ispravníc Sever ügyvéd által képviselt Lose Pál javára Laszlo Albert 90 kor. és 1278 kor. s jár. erejéig 1903. évi Aug. hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1034 kor-ra becsült következő ingóságok, u. m.: takarmány, zab, rozs, malacok, borjú, mangaló és trágya, nyilvános arverésen eladtnak.

Mely arverésnek a: hjenő kir. járásbírósg 1902-ik évi V. 547 számú végzése folytán 90 kor. és 1278 kor. főkekövetelés, és eddig összesen 101 kor. 81 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Borosjenőn Laszlo tanyán, leendő eszközösére 1903. évi október hó 9-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűzték, és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében közzéjuttatás mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsaron alul is. el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltak és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen arverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Borosjenő 1903. évi szeptember hó 28-án

Nagy,

1-1

kir. bír. végrehajtó.

Telefon pentru oraş și comitat 471.

In atenția gospodărilor.

Au sosit

sticlele de aburi

pentru crastaveti și poame, fabricat model, rezistând celui mai mare grad de caldura, facut din o singură bucată, pareți de sticla, de culoare verde sau albă.

Se pot căpăta pe lângă prețuri foarte avantajoase numai la

URBAN E.urm. ved. **Sütő József**

prăvălie de sticlărit

Arad, Forray-utcza 2/c.

Mare depozit de tot felul de sticle, porcelanuri, vase de fert, lampe, cadre pe lângă prețuri scăzute.

Tot aici se capătă PETROLEU de CRISTAL fără miros; 1 litru 20 cr.

Comande din provincie prompt și grabnic. 1052 19-30

Telefon (pentru oraş și comitat) Nr 387.

BRAUN N. A.

depozit de culori

Arad, str. Forray, piața Boros-Béni.

Mare depozit de firnis, culori de ulei fabricat propriu, culori pentru vopsirea podelelor, uleiuri pentru mașini, și a. toate de prima calitate.

— Comande din provincie se efectuează prompt și solid — 1034 35—

— Pachetarea gratuit. —

Cel mai eficient izvor de cumpărare din Arad

Juvaericele,

bucăți de aur și argint (frante) **bilete de amanet**

cumpără pe bani gata cu prețurile cele mai scumpe, sau le schimbă cu alte obiecte. 1005 54—

Deutsch Izidor,

clasornicar și juvaeriu

Arad, strada Templu n.

— Telefon nr 438 —

Cel mai vechiu atelier de reparaturi și depozit de biciclete și mașini de cusut, în Arad, piața Libertății 7.

HAMMER VILMOS

mechanic și electric.

N-rul telefonului 96.**Biciclete de Dresda, calitatea I.**

Depozit de

Mașini de cusut Singer pentru brodării fine, și

mașini de cusut Singer cu 32 fl. pe cângă garanție de 5 ani.

Instalări de sonerii și telefon.

se primesc pe lângă mare garanție. Mare depozit de bucăți de biciclete și mașini de cusut. 1059 17—

Diplomă de aur 1891. Oradea-Mare.

SCHÄFFER JÓZSEF

compactior.

ARAD, Strada Tabajdy Karoly.

Execută tot felul de

lucrări de compactorie

dela executarea cea mai simplă până la cea mai de lux — Comandele din loc și provincie se efectuează prompt și punctual. —

Lucru bun și solid! Prețuri moderate! S-rviciu punctual! 1045 24—

Diplomă de argint 1885. Budapesta.

KALMAR JOZSEF

mechanic.

Recomandă

. Bicicletele

săle de cea mai bună calitate.

Are în deposit gumă interioară și esterioră de prima calitate, și tot felul de părți constitutive d'ale bicicletelor.

Eftine și pe lângă garanție efectuează 975 64—

Reparaturi de biciclete,

instalări de

sonării electrice și telefonuri.

Toate pe lângă garanție.

Strada Salac nr. 2. Telefon nr. 242.

Din lipsă de spaț
cu prilejul

facerii inventarului
am ales o mare mulțime de
sticlării, porcelanuri

1069 6-10

și

lămpi

unele eșite din modă, dar de tot bune

cari se pot căpăta în

cortul special-**ridicat în curtea**

(casei Gebhart)

piata Andrássy 16,

începând de azi, câte-va zile pe lângă
prețuri foarte avantajoase.

Se vor vinde: servisirii (porcelan) de ciai, cafea, moca, masă pentru 6 și 12 persoane. Farfurii, carafe, blide și alte vase. Servisirii de sticlă, pahare, ulcioare etc. Oglinzi, lavabouri. Lămpi de perete, masă și mană. Și alte nenumărate obiecte.

In atenția tuturor familiilor.

In atenția proprietarilor de vii

HENDL ÖDÖN

atelier de mașini și turnătorie, Arad, strada Kossuth nr. 47

Cu începerea sezonului recomandă

presele pentru struguri

fabricat propriu, zistemul cel mai nou, din material durabil, model francez cu pedestal, cari se află totdeauna în mare asortiment, mai mari și mai mici.

Recomandă totodată

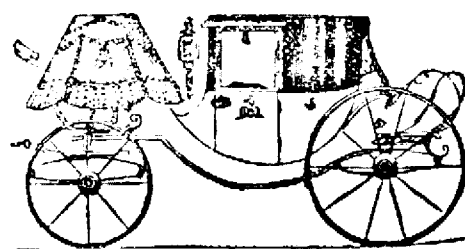
buțile pentru călcatul strugurilor

zistem nou cu pedestal de fer.

Distins cu medalii de aur și argint și diplome 1070 3-5
la expozițiile regnicolare dela Măcau și Zenta

Ezecuție solidă

Telefon în provincie și în oraş 467.

KARDOS GYULA

fabricant de trăsuri.

Tîmşoara-Fabric, str. Kraly nr.

Recomandă în atenția on. public atelierul său din casa particulară unde se fabrică tot felul de trăsuri cu coș și fără coș;

1041 16-25

Calese și trăsuri comune.

Prețuri moderate și lucru solid, frumos și elegant. Se primesc reparaturi și transformarea trásurilor vechi, tot asemenea fabricarea dricurilor sau repararea lor.

— Se primesc lucrări de faur, bulnar, auriri și șea. —

Mare depozit în trăsuri (calese) noi și folosite!